

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ –ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Β' ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΤΙΧΟΙ : 473-507

1.1 Ερμηνευτικές ερωτήσεις ανοικτού τύπου (ανάπτυξης και σύντομης απάντησης)

1. Από τα λόγια του Κρέοντα (473-496) να επισημάνετε τα στοιχεία που αποδίδουν το ήθος του και να τον χαρακτηρίσετε
2. Να ερμηνεύσετε τα λόγια του Κρέοντα στους στίχους 473-478 έτσι ώστε να γίνει φανερή η τραγική ειρωνεία.
3. Εξετάζοντας τα λόγια του Κρέοντα στους στίχους 473-496, να αναφέρετε τα σφάλματα που διαπράττει και που θα τον οδηγήσουν στο τραγικό του τέλος.
4. Να εξηγήσετε ποιοι παράγοντες εμποδίζουν τον Κρέοντα να κρίνει την πράξη της Αντιγόνης ψύχραιμα και να αποφύγει τα σφάλματα που θα του προξενήσουν στο τέλος τόσες συμφορές.
5. Ποια είναι η σημασία της λέξης *άνηρ*, όπως τη χρησιμοποιεί ο Κρέων στο στίχο 484; Τι δηλώνει η επανάληψή της και μάλιστα στον ίδιο στίχο;
6. Ποιες κοινωνικές αντιλήψεις για τη θέση της γυναίκας εκφράζονται στα λόγια του Κρέοντα για την Αντιγόνη;
7. Πώς κατέληξε ο Κρέων στο συμπέρασμα ότι συνεργός στην ταφή ήταν και η Ισμήνη; Να ελέγξετε το συλλογισμό του και να αποκαλύψετε τις αδυναμίες του.
8. Ποια είναι η *ὑβρις* της Αντιγόνης στην οποία αναφέρεται ο Κρέων στο στίχο 482;
9. **Με θέμα τη σύγκρουση ανάμεσα στον Κρέοντα και στην Αντιγόνη, να δημιουργήσετε, όσοι από τους μαθητές επιθυμείτε, ελεύθερη σύνθεση για αφίσα, με στόχο την αναγγελία παράστασης της τραγωδίας του Σοφοκλή *Αντιγόνη*.**
10. *θέλεις τι μεῖζον, τί δῆτα μέλλεις;* (497, 499): Ποιο νόημα αποκτούν τα λόγια της Αντιγόνης στην περίπτωση αυτή; Να αναφερθείτε στο ύφος της ηρωίδας και να το αιτιολογήσετε.
11. Πώς βλέπει η Αντιγόνη τον τρόπο που ασκεί την εξουσία ο Κρέων και ποια χαρακτηριστικά του αποδίδει στους στίχους 505-507;
12. Ποια είναι η γνώμη του χορού για τις αποφάσεις του Κρέοντα σύμφωνα με την άποψη της Αντιγόνης;
13. Γιατί ο χορός αποφεύγει να εκφράσει ανοιχτά την άποψή του για την πράξη της Αντιγόνης;
14. ***καίτοι πόθεν κλέος γ' ἄν εύκλεέστερονκατέσχον
ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ // τιθεῖσα;***
Ποια αντίληψη για τη φήμη ή την υστεροφημία του ανθρώπου εκφράζουν οι παραπάνω στίχοι; Αφού ερευνήσετε για το ίδιο θέμα στον Όμηρο, να εκτιμήσετε πόσο έχει επηρεαστεί ο Σοφοκλής από την ομηρική παράδοση.

1.2. Ερμηνευτικές ερωτήσεις κλειστού τύπου ή συνδυασμός ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Να σημειώσετε ποια από τα ακόλουθα επιχειρήματα του Κρέοντα δεν έχουν, κατά τη γνώμη σας, λογική βάση.

- α) Ο άνθρωπος που επιδεικνύει υπερβολικό θάρρος αναπόφευκτα στο τέλος κάμπτεται.
- β) Δεν είναι σωστό να καυχιέται όποιος είναι δούλος των άλλων.
- γ) Η Αντιγόνη αυθαδίασε με την περιφρόνηση που επιδεικνύει στο νόμο της πόλης.
- δ) Η αυθάδεια της Αντιγόνης κορυφώνεται όταν επαίρεται για την πράξη της.
- ε) Αν η Αντιγόνη έμενε ατιμώρητη, ο Κρέων θα αντιμετώπιζε τη μομφή της δειλίας.
- στ) Η Αντιγόνη θα τιμωρηθεί σκληρά, γιατί έχει παραβεί τους νόμους της πολιτείας.

2. Να επιβεβαιώσετε ή να απορρίψετε το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων, σημειώνοντας Χ στο αντίστοιχο τετράγωνο.

Ο Κρέων απευθυνόμενος στο χορό (473-507):

	Σωστό	Λάθος
α) Δηλώνει την απόφασή του να τιμωρήσει και τις δύο αδελφές.	☐	☐
β) Τονίζει ότι κανένας συγγενικός δεσμός δε θα τον επηρεάσει στην απόφασή του.	☐	☐
γ) Παρουσιάζεται ως αδιαμφισβήτητος φύλακας του θεϊκού νόμου.	☐	☐
δ) Αναγνωρίζει τα ίδια δικαιώματα στον άντρα και στη γυναίκα.	☐	☐
ε) Παρουσιάζει την Ισμήνη ως συνυπεύθυνη.	☐	☐
στ) Θέλει να εκφοβίσει τους πολιτικούς του αντιπάλους	☐	☐

1.3 Γραμματικές ασκήσεις

Στις παρακάτω φράσεις να μεταφερθούν όλοι οι κλιτοί τύποι στον αντίθετο αριθμό.

νόμους υπερβαίνουσα τούς προκειμένους (481)

ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ (489)

θέλεις τι μεῖζον (497)

εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλήροι φόβος (505)

1.4. Συντακτικές ασκήσεις

Να χαρακτηρίσετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές των προτάσεων και να γράψετε το υποκείμενό τους.

ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκληρ' ἄγαν φρονήματα πίπτειν μάλιστα (473-474)

αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο,

νόμους υπερβαίνουσα τούς προκειμένους (480-481)

φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἠρῆσθαι κλοπεύς

τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων (493-494):

1.5. Λεξιλογικές - Σημασιολογικές ασκήσεις

1. Να μεταφέρετε στη νέα ελληνική τις παρακάτω φράσεις και προτάσεις με τη σημασία που έχουν στο κείμενο:

οὐ γὰρ ἐκπέλει φρονεῖν μέγ' ὁ δοῦλος (478-479).....

οἷδα τούς θυμουμένους ἵππους καταρτυθέντας (477-478)....

τί δῆτα μέλλεις; (499).....

κείνην ἴσον ἐπαιτιῶμαι (489-490).....

κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν (507).....

2. Να βρείτε τις λέξεις του κειμένου που έχουν **ετυμολογική συγγένεια** με τα ακόλουθα ουσιαστικά: **ρήγμα, θυμός, φρόνημα, δράστης, άλωση, το κάλλος, κλήση, κατοχή.**

3. α) **αἰρῶ, αἰροῦμαι:** Να συνθέσετε τα ρήματα με προθέσεις και να γράψετε με αυτά σύντομες προτάσεις. (2 από το καθένα)

β) **αἴρω, αἴρομαι:** Χρησιμοποιώντας τα ρήματα είτε απλά είτε σε σύνθεση με προθέσεις, να γράψετε σύντομες προτάσεις στη νέα ελληνική.(2 από το καθένα)

4. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α με την απόδοσή τους στη νέα ελληνική στη στήλη Β. (Δύο λέξεις της στήλης Β περισσεύουν).

Α	Β
1. ἐγκρατής	α. πλησίον
2. θυμοῦμαι	β. συγγενείς
3. πέλας	γ. ενθυμούμαι
4. ὑπερβαίνω	δ. σκληρός
5. ὁμαίμονες	ε. διαβαίνω
	στ. οργίζομαι
	ζ. παραβαίνω

5. Να συμπληρώσετε τα κενά ακολουθώντας το παράδειγμα:

ἀνά + αἰρῶ = ἀναιρώ - ἀναίρεση

ἐκ + αἰρῶ =

κατά + αἰρῶ =

σύν + αἰρῶ =

διά + αἰρῶ =

ἀπό + αἰρῶ =

ὑπό + ἐκ + αἰρῶ =

πρό + αἰροῦμαι =